

Hogere dan aanbevolen doseringen stimulantia bij ADHD

Waarom dit onderzoek?

Stimulantia worden bij volwassenen met aandachtsdeficiëntie-/hyperactiviteitsstoornis (ADHD) regelmatig voorgeschreven in hogere dan aanbevolen doseringen. Vooralsnog is onduidelijk of het voorschrijven van dergelijke hogere doseringen geassocieerd is met een positieve risico-batenanalyse betreffende werkzaamheid en bijwerkingen.

Hoe werd dit onderzocht?

Farhat e.a. onderzochten dit met een systematische review en netwerkmeta-analyse,¹ waarvoor ze 12 databases en trialregisters doorzochten op dubbelgeblindeerde placebogecontroleerde gerandomiseerde trials. De primaire uitkomstmaat was verandering in ADHD-symptomen van eerste tot laatste meting en de secundaire uitkomstmaat het staken van stimulantia door bijwerkingen. Analyses werden apart gedaan voor methylfenidaat en amfetaminen. *standardized mean differences* (SMD's) en oddsratio's (OR) werden berekend.

Belangrijkste resultaten

Er werden 47 gerandomiseerde gecontroleerde trials geïncludeerd (met 7714 patiënten, gemiddelde leeftijd 35 jaar). Voor methylfenidaat was het voorschrijven van hogere dan aanbevolen doseringen geassocieerd met hogere reductie van ADHD-symptomen (SMD: -0,23; 95%-BI: -0,44 – -0,02), maar dit ging

gepaard met verhoogd risico op het staken van de behandeling vanwege bijwerkingen (OR: 2,02; 95%-BI: 1,19-3,43). Voor amfetaminen was er geen significant verschil in reductie van ADHD-symptomen (SMD: -0,01; 95%-BI: -0,02-0,01) of in het staken van de behandeling vanwege bijwerkingen (OR: 1,19; 95%-BI: 0,71-2,02) tussen hogere dan aanbevolen en aanbevoelen doseringen.

Hoe zal dit onderzoek ons vak veranderen?

Er lijkt op basis van groepsgemiddelden geen sprake van een positieve risico-batenanalyse voor het voorschrijven van hogere dan aanbevolen doseringen. Andere strategieën in het geval van onvoldoende werkzaamheid bij de reeds maximale aanbevolen doseringen lijken vooralsnog meer aangewezen, zoals switchen naar een ander middel. Wel kan de behandelaar in sommige gevallen de individueel gewogen keuze maken toch naar een hogere dosering over te gaan. In dat geval is er de meeste bewijsvoering dit te doen met methylfenidaat, waarbij men waakzaam dient te zijn wat betreft bijwerkingen.

LITERATUUR

- 1 Farhat LC, Flores JM, Avila-Quintero VJ, e.a. Treatment outcomes with licensed and unlicensed stimulant doses for adults with attention-deficit/hyperactivity disorder: a systematic review and meta-analysis. *JAMA Psychiatry* 2023; 81: 157-66.

AUTEURS

Pim B. van der Meer
Louise C.S. Smalenburg

E-mail: l.smalenburg@dji.minjus.nl

Deze rubriek komt tot stand in samenwerking met De Jonge Psychiater (www.dejongepsychiater.nl).